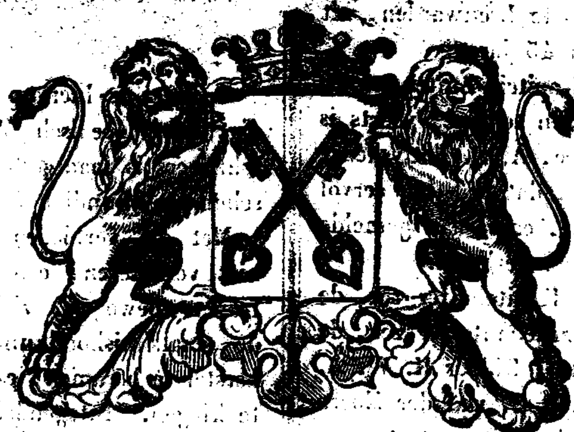
1854. N°. 1.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

MAANDAG, 2 JANUARIJ.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 31 December.

Zooals uit de Advertentie blijkt, is heden bij den Boekhandelaar van Immerseel Mounier, de zevende jaargang van het *Jaar- en Adresboekje voor de Stad Leyden*, in het licht verschenen. Het bevat niet alleen, even als in vorige jaren al wat ten aanzien der stad, voor den inwoner, zoowel als voor den vreemdeling wetenswaardig is, maar is ook in vele opzigten vermeerderd en verbeterd, zoals, om iets te noemen, wat betreft de Nederlandsche Telegraaf-Maatschappij, den Rijkstelegraaf, de Stoombootdienst enz. Ook treft men wederom van achteren een korten naauwkeurigen kronijk aan van hetgeen merkwaardigs in 1853 is voorgevallen. Het Jaar- en Adresboekje beveelt zich zelf aan en de Uitgever zal zeker even als in vorige jaren, op een ruim debiet kunnen rekenen.

— Gisteren morgen is eene vrouw in de Klaresteeg uitgegaan, haar jongste kind medenemende en een kind van zes en een van vier jaren te huis latende, met dat treurig gevolg dat beide kinderen in den brand zijn geraakt. Een buurman den rook en brandlucht ontwarende, is gaan zien en heeft het jongste nog gered dat weinig bezeerd is; maar het oudste is in hopeloozen toestand naar het gasthuis vervoerd en onder hevige smarten 's namiddags gestorven.

— Het getal opgenomenen in het werkhuis, in de twee laatste dagen, is geweest als volgt:

30 December 705 volwassenen, 263 kinderen, te zamen 968.
31 » 642 » 242 » » 884.

— De Heer J. van der Wel, grondeigenaar en landbouwer te Delft, heeft dezer dagen een eeregeschenk ontvangen, bestaande in eenen kostbaren gouden ring met carolijnen steen bezet, van Z. Exc. den Heer Generaal J. von Daehn, het hoofd der genie van het Russische Keizerrijk, voor de verzending van eene uitnemende kudde Hollandsch hoornvee, op de landgoederen van gemelden Generaal in het Koningrijk Polen. Het doel van deze verzending vee, welke aan den Heer van der Wel als bekend bekwaam landbouwer werd opgedragen, is, om het ras van het Hollandsche hoornvee in Polen over te planten. (*Handelsbl.*)

— In eene stalling nabij Rotterdam is den 28sten brand ontstaan en zijn 13 stuks vee omgekomen.

— Woensdag avond werd te Rotterdam, door den Heer J. Stuart, gevolmagtigde van den volksraad der Hollandsch-Afrikaansche Republiek, mededeeling gedaan van den toestand, de belangrijkheid en de behoeften dier republiek, bestaande uit Kaapsch-Hollandsche uitgewekenen benoorden de Vaal-rivier, in Zuid-Afrika. Hij schetste eerst in vlugtige trekken hunne geschiedenis sedert de laatste 30 jaren, en herinnerde, hoe de republiek in 1852, door het Engelsch gouvernement bij tractaat erkend, vrij en onafhankelijk verklaard was. Haar grondgebied, vijfmaal zoo groot als geheel Nederland, is rijk en veelbelovend, ligt in een gezond en hoogst aangenaam klimaat, bevat reeds vijf dorpen of steden en telde ten vorigen jare 6000 gezinnen. — In het tweede gedeelte van zijn verslag trad de Heer Stuart in eenige bijzonderheden, aangaande den aard der gronden en den rijkdom des bodems in de Republiek, de voorstellen van den volksraad, betreffende den verkoop van domeingronden en den last, hem deswege opgedragen. De Republiek heeft behoefte aan contanten en kennis. Haar vermogen bestaat bijna uitsluitend in land en vee; hare producten worden zelden en dan nog slechts voor een gedeelte met geld betaald; zij moet steeds goederen in betaling aannemen, en daarentegen hare behoefte in geld voldoen. Daarbij ontbreekt het haar aan genoegzame kennis, om haren Staat door welgestelde wetten te bevestigen, zelfs om het land wel te bebouwen, daar zij meestal uit veehouders bestaat. Zij verwacht van Nederland, dat het haar de hand zal reiken, om haren nieuwen Staat te grondvesten en te besturen. De volksraad heeft den Heer Stuart gemagtigd, ruim 300,000 morgen lands in eens te verkoopen, voor de som van ƒ 1,200,000, vrij van alle lasten, tegen ƒ 4 per morgen, waarvan de koopperningen zullen worden gestort en bewaard blijven in eene landsbank, in de Republiek te vestigen. Deze landstreek is de schoonste, de rijkste en best gelegene der geheele Republiek. — Na deze mededeeling, stelde de spreker aan de vergadering voor, uit haar midden eene commissie te benoemen, ten einde de zaak met de vereischte stukken te onderzoeken en daaromtrent nader verslag van hare bevinding te doen, welk voorstel, ondersteund door den Heer H. van Dam, werd aangenomen.

— In de Zitting van den Gemeenteraad van Haarlem, heeft de Burgemeester voorgesteld bij het reglement van orde de volgende bepaling te voegen: »Indien een lid, om welke reden dan ook, tot de orde geroepen, daaraan niet voldoet, zal de Voorzitter hem het stilzwijgen gelasten. Wanneer hij niet dadelijk gehoorzaamt, zal de Voorzitter hem gelasten de raadzaal, en des noods het raadhuis, te verlaten, en hem de zitting in de vergadering van dien dag ontzeggen. Bij het niet opvolgen van dezen last is de Voorzitter verpligt, zijn gegeven bevel, door al de hem ten dienst staande middelen, ten uitvoer te doen leggen." Dit voorstel is verzonden naar de Commissie, belast met het ontwerpen van het reglement van orde.

— Te Amsterdam zijn door de Cholera, die nu aldaar opgehouden heeft, 801 personen aangetast en 550 overleden; in 1849 waren er 3,242 aangetast en overleden er 2,144; in 1832, 1,497 aangetast en overleden 790.

— Dezer dagen heeft zich te Amsterdam op verschillende Concerten met bijzonderen bijval doen hooren de Heer J. A. W. Sjamaar, op een tot heden als solo instrument nog onbekend blaas-bas instrument, te weten de Bas-Tuba een instrument wat om zijne schoonen en krachtvollen toon, zoowel, als om de kunstvaardigheid en smaakvolle voordragt van genoemden Heer, de opmerkzaamheid der kunstkenners heeft tot zich getrokken.

— De Policie te Arnhem heeft het verkoopen van sterken drank bij de ijsvermaken verboden.

— Uit Harderwijk zal in de eerste dagen van Januarij weder een detachement suppletie troepen, sterk 50 man, naar Hellevoetsluis vertrekken, om aldaar ingescheept en naar West-Indië overgevoerd te worden.

— In het Ambt Ommen in Overijssel is den 28sten eene weduwe overleden, in den hoogen ouderdom van 103 jaren, eene talrijke nakomelingschap nalatende. Tot kort vóór haren dood had zij eene volmaakte gezondheid en buitengewone ligchaamskracht.

— Teylers tweede genootschap heeft voor 1854 de volgende prijsvraag voorgesteld:

»Het tweede genootschap van Teylers Stichting, in acht nemende de aanzienlijke hoeveelheid goud, welke, gedurende de laatste jaren, in de onderscheidene gewesten der aarde, in bergachtige landen en op bijzondere plaatsen, in eigenaardige gronden, ontdekt is en bij voortduring wordt opgegraven, en overwegende, dat dit belangrijk onderwerp nog niet opzettelijk door natuurkundig onderzoek is behandeld, verlangt: eene volledige geologische verhandeling, behelzende de geschiedenis van het onderwerp, en zooveel mogelijk de beschrijving der goudvoerende gronden, tot toelichting van de vraag: — wat men, op grond van waarneming en onderzoek, mag besluiten, aangaande de afkomst, het ontstaan en het betrekkelijke geologische tijdperk dezer gronden; in hoeverre men mag veronderstellen, dat al verder soortgelijke gronden elders zullen ontdekt worden, en wat, bij het opsporen daarvan, is in acht te nemen?"

De prijs voor de best gekeurde verhandeling, in antwoord op deze prijsvraag, is eene gouden medaille, ter innerlijke waarde van ƒ 400; en de verhandelingen in het Nederduitsch, Fransch, Engelsch, of Hoogduitsch, goed en leesbaar met eene Nederduitsche letter, geschreven door eene andere hand, dan die van den opsteller, moeten worden ingezonden vóór den 1sten April 1855 aan het Fundatie-huis van wijlen den Heer P. Teyler van der Hulst, te Haarlem.

's GRAVENHAGE, 31 December.

Bij besluit van den 29sten heeft Z. M. aan Mr. H. J. Engelkens, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als Burgemeester der gemeente Winschoten, en tot Burgemeester der gemeente Wijmbritseradeel benoemd Mr. M. Bakker.

— Bij besluit van den 18den, heeft Z. M. de Heeren D. M. Ezechiels, te Rotterdam en Mr. A. de Pinto, te 's Gravenhage, bij voortduring benoemd tot leden van de Hoofd-Commissie tot de zaken der Israeliten.

— Bij Koninkl. besluit van 24 dezer, is verleend een pensioen van ƒ 600, aan C. J. Jansen, geboren te Fritzlaar in Hessen den 22sten Januarij 1780,

Pastoor der R. K. gemeente van de H. Bonifacius-kerk te Leeuwarden, uit hoofde van hoogen ouderdom en een diensttijd van ruim 45 jaren.

— Bij Z[r]. M[s]. besluit van den 24[sten], is aan den Kapitein-Luitenant ter zee B. E. Stort, toegekend de effective rang van Kapitein ter zee; voorts is hij als zoodanig, alsmede de Kapitein-Luitenant ter zee, A. D. Kluyskens, L. Nicolson en F. V. C. Engelbert van Bevervoorde, met dat tijdstip, eervol afgevoerd uit het corps Zee-Officieren der Nederl. marine, en is aan gemelde Hoofd-Officieren, ter zake van langdurige dienst, pensioen verleend.

Verder zijn volgens ouderdom in rang bevorderd: tot Kapitein ter zee, de Kapitein-Luitenant ter zee G. Vogelpoot; tot Kapitein-Luitenants ter zee, de Luitenants ter zee der 1[ste] klasse: W. H. A. Wesselink, Ridder H. W. A. van Rappard, M. F. Courier dit Dubikart, H. Camp, J. J. van der Moore en G. Fabius; tot Luitenants ter zee der 1[ste] klasse, de Luitenants ter zee der 2[de] klasse: G. M. Blockmann, H. A. Modderman, P. van der Velden Erdbrink, C. J. Damme en J. M. de Jongh; tot Luitenants ter zee der 2[de] klasse, de Adelborsten der 1[ste] klasse: W. J. Scholten van Aschat, J. A. Baart de la Faille, H. D. Baron van Reede van Oudtshoorn, W. F. H. Cramer, C. J. D. Wolterbeek Muller, H. van Goens, W. Maas Geesteranus, Jh[r]. E. P. B. de Stuers, J. A. Greve, A. M. Simon, H. W. Walther, G. M. Ruysch Lehman de Lehnsfeld, Jh[r]. J. H. P. von Schmidt auf Altenstadt, S. de Laat de Kanter, G. Bijl de Vroe, W. J. S. de Kanter, J. C. H. Beeloo, J. J. C. Reeder, J. P. A. Lapidoth, G. den Berger, Jh[r]. E. de Gyzelaar, R. J. A. Bouricius, Jh[r]. A. R. W. Melvill van Carnbee, J. Spanjaard, Jh[r]. A. J. van Geen en B. W. A. Halbertsma; tot dirigerend Officier van Gezondheid der 2[de] klasse bij keuze, de Officier van Gezondheid der 1[ste] klasse, W. M. Smit; tot Officier van Gezondheid der 1[ste] klasse, de Officier van Gezondheid der 2[de] klasse W. C. Muller, onder bepaling dat hij zal rang nemen tusschen de Officieren van Gezondheid der 1[ste] klasse, W. H. Vermeulen en J. van Hattem.

— Gedurende het jaar 1853 is de Koninklijke Bibliotheek alhier door 1456 personen bezocht geworden, om aldaar verschillende boeken te raadplegen en letterkundige nasporingen te doen; het getal boekwerken uit deze inrigting aan personen, welke daartoe geregtigd zijn, ter leen verstrekt, bedraagt het aanzienlijk getal van 1368.

— Van wege het Fransche ministerie van oorlog zijn eenige bijzonderheden bekend gemaakt nopens de toelating van vreemde landverhuizers in de kolonie Algerië. Die toelating en de afstand van gronden geschieden onverminderd de verdere voorwaarden, slechts tegen over te leggen bewijzen van genoegzame gegoedheid der personen die zich aanmelden. Landverhuizers zonder vast beroep, moeten bezitten fr. 2000; werklieden belast met gezinnen fr. 400; ongehuwde werklieden fr. 100. Het Fransche gezantschap alhier heeft zich bereid verklaard tot het geven van verdere inlichtingen aan hier te lande gevestigde personen of gezinnen, die zich naar Algerië mogten willen begeven en, bij gemis van genoegzame kennis der door de Fransche Regering gemaakte bepalingen, gevaar zouden loopen vruchteloos eene kostbare reize te doen. Men behoort de aanzoeken hiertoe bij dit gezantschap vrachtvrij in te zenden.

— Gisteren hebben vier personen, die 3 uren boven Leeuwarden op schaatschen herwaarts waren gekomen, het Koninklijk Museum van zeldzaamheden bezocht. Zij zouden op dezelfde wijze terugkeeren.

'S HERTOGENBOSCH, 27 December.

Met groote plegtigheid en luister, is in de R. K. hoofdkerk gevierd het terugbekomen van het Miraculeuse L. Vrouwe-beeld, hetwelk sedert het jaar 1650 te Brussel berust heeft, maar onlangs aan die kerk teruggeschonken is. De Aartsbisschop heeft de kerkelijke dienst verrigt, met een aantal andere voorname geestelijken. Na de mis is met het beeld een plegtige omgang door de kerk gehouden, waarbij de Aartsbisschop vergezeld werd door eene schare van 90 Priesters. Het beeld is daarna op een sierlijken troon geplaatst, op het linker altaar voor het groote koor. Het groote en prachtige kerkgebouw bevatte wel 20,000 menschen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 28 December.

De Koning van Pruissen heeft den vleeschleverancier van ons Hof, die onlangs een prachtexemplaar van roastbeef naar Charlottenburg gezonden had, uit erkentelijkheid daarvoor, door tusschenkomst van den Gezant Bunsen, een prachtig punch-servies uit de Koninklijke Berlijnsche porseleinfabriek doen overhandigen.

— Dezer dagen is nabij Barnstaple een walvisch gevangen, die de lengte had van 25 en den omvang van 6 voet.

— Het op 22 Sept. uit Liverpool met 522 landverhuizers naar Amerika vertrokken schip Marathon is na eene vaart van 59 dagen in een verschrikkelijken toestand te New-York aangekomen. Gedurende den overtogt waren 64 personen aan de cholera gestorven, de overige passagiers waren in de tusschendekken opgesloten, waar de hitte zoo ondragelijk was, dat de huid met blazen opliep. De ongelukkige half verhongerde menschen kwamen schier om in het vuil, en zouden den hongerdood geleden hebben, indien de reis nog eenige dagen had geduurd. Het schip had de masten en alle zeilen verloren, de equipage was sedert verscheiden weken dag en nacht aan de pompen werkzaam en de proviand was nagenoeg uitgeput.

— De uitgestrekte drukkerij der Gebr[s]. Harper te New-York, benevens 15 andere gebouwen, zijn verbrand, waardoor eene schade van ruim een millioen dollars (2½ millioen Ned.) is veroorzaakt.

ITALIE.

ROME, 20 December.

Onlangs is hier op den Index der verboden boeken geplaatst het staatkundig Encyclopedisch Woordenboek, hetgeen door onderscheiden staatkundige schrijvers is zaamgesteld en met eene voorrede prijkt van den bekenden Franschen staatkundige Garnier Pages.

Met dit verbieden van boeken zal de Paus den toestand zijns Lands wel niet verbeteren, een toestand waarover hij dezer dagen in de Consulta tot tranen bewogen, zich beklaagde, met belijdenis zijner onbedrevenheid in de staatshuishoudkunde en de hulp der Consulta inriep om middelen tot herstel te beramen; evenmin helpt het om over de Engelschen en Americanen te klagen. Integendeel zou van dezen veel te leeren zijn. Daar tracht men alle nuttige kennis zoo veel mogelijk te verspreiden en legt den Bijbel tot grondslag van de Maatschappij. Te Rome ziet men in Bijbelverspreiding een maatschappelijk kwaad en tracht men alle licht van buiten zooveel mogelijk te weren. Zoo wordt alle vooruitgang gestuit, en vermits er nergens in de stoffelijke of zedelijke wereld stilstand is, is achteruitgang onvermijdelijk.

De beroemde staatshuishoudkundige schrijver M. Chevallier, heeft onlangs in het *Journal des Débats*, eene beschouwing geplaatst, waarin hij door de feiten gedrongen, als R. K. tot zijn leedwezen, de meerderheid van Engeland en America, in de volgende woorden erkent:

»Ik sluit de oogen niet om de feiten niet op te merken, die bijzonder sedert een derde van eene eeuw tegenstrijdig met den invloed van den Katholieken geest zijn voorgevallen en die hunnen gang vervolgen. Niet dat deze feiten van dien aard zouden zijn, dat zij niet de levendigste bekommering moeten opwekken, bij ieder die deelneemt in de zaak van het Katholicisme. Zoo men de betrekkelijke vorderingen sedert 1814, door de Christenvolken, die niet Katholiek zijn, behaald, meet en ze vergelijkt met den vooruitgang van magt die de Katholieke volken hebben verkregen, staat men verstomd over de onevenredigheid.

Engeland en de Vereenigde Staten, Protestantsche Mogendheden, Rusland, Grieksche Mogendheid, hebben de heerschappij aan zich getrokken over onmetelijke onbekende streken, die bestemd zijn om digt bevolkt te worden of waar reeds talrijke bevolkingen bestaan.

Engeland heeft getracht om al die uitgestrekte en volkrijke streken aan zich te onderwerpen, die onder den naam van Indië bekend zijn. In America heeft die magt de beschaving in het noorden verbreid, in de woestijnen van Canada. Het heeft zich door den arbeid zijner kinderen, van al de punten van eiland meester gemaakt van Nieuw-Holland, dat uitgestrekt is als een vast land, en het heeft nederzettingen gesticht op de belangrijkste punten van die menigte eilanden, waarmede de groote oceaan bezaaid is.

De Vereenigde Staten zijn verwonderlijk toegenomen in rijkdom en bevolking op de oppervlakte van hun oud gebied. Zij hebben zelfs aan alle kanten de grenzen van hun domein uitgezet, dat zich eertijds tot eene smalle strook langs den Atlantischen oceaan bepaalde; zij beheerschen nu de beide oceanen; San Francisco is de tegenhanger van New-York en schijnt eerlang geene mindere bestemming te zullen bereiken. Zij hebben de proef gegeven van hunne meerderheid boven de Katholieke volken der Nieuwe wereld, en hebben ze aan eene afhankelijkheid onderworpen, die zelfs niet meer betwist wordt.

Aan deze twee, Engeland en de Vereenigde Staten, aan hun gezag, schijnen zich thans de twee magtigste rijken van het verste Oosten, China en Japan, die te zamen de helft van het menschelijk geslacht bevatten, te zullen onderwerpen.

Rusland schijnt met den dag in Europa eene meer sterke stelling in te nemen. En welken weg hebben inmiddels de Katholieke volken voorwaarts afgelegd? Het voornaamste van allen, het beroemdste, Frankrijk, dat voor vijftig jaren, op den troon der beschaving scheen te zitten, heeft bij zijne ongehoorde rampen, zijn scepter zien verbreken en zijne magt verstrooijen. Het is met den edelsten moed, met de onuitdoofbaarste geestkracht, weder opgestaan; maar telkens, wanneer men mogt gelooven dat het een snelle vaart zou nemen, heeft het noodlot, als een geesel van God, een omwenteling over die natie beschikt, die hare pogingen verlamde en haar ellendig deed struikelen. Het evenwigt der krachten tusschen de Katholieke en de niet-Katholieke beschaving is sedert 1789 verstoord."

Tot zulke getuigenis ziet zich de Heer Chevallier gedrongen, en indien wij den toestand van Italië, van Spanje, van Portugal, eertijds rijken van den eersten rang, vergelijken met de rijken van het Noorden, die eertijds nog zoo weinig beteekenden, hoe wordt dan die getuigenis nog versterkt.

Te Rome jaagt alles vrees aan, een nieuw boek, een dagblad, eene uitvinding en boven al de Bijbel. Mogt Rome dien niet langer trachten te weren, hij zou er vrucht dragen als in 't Noorden; want er staat geschreven: *Want gelijk de regen en de sneeuw van den hemel nederdaalt en derwaarts niet wederkeert; maar doorvochtigt de aarde en maakt, dat zij voortbrenge en uitspruite, en zaad geve den zaaijer en brood den eter; alzoo zal mijn woord, dat uit mijnen mond uitgaat, ook zijn, het zal niet ledig tot Mij wederkeeren; maar het zal doen hetgeen Mij behaagt, en het zal voorspoedig zijn in hetgeen, waartoe Ik het zende.* Jes. LV: 10 en 11.

BADEN.

De Geestelijken in het district van Heidelberg, die den herderlijken brief van den Aartsbisschop, tegen het bevel der Regering, hadden afgelezen, waren eerst niet bemoeijelijkt, omdat de stads-directeur der policie aan de bevoegde magt had te kennen gegeven, dat zijne geloofsleer hem verbood, te

dien aanzien aan de bevelen der burgerlijke overheid te voldoen. Hij is daarop afgezet en door een ander vervangen, die de geestelijken de geringe geldboete oplegde van *f* 10. Een der Kapelanen, die zich nog aan andere overtredingen heeft schuldig gemaakt, is met eene geldboete van *f* 50 gestraft en dezen is tevens het verder verblijf in de stad ontzegd.

— De Aartsbisschop van Freiburg heeft onlangs verordend, dat de Pastoors zoo spoedig doenlijk op vier achtereenvolgende Zondagen in de predikatie de geloovigen moeten onderrigten aangaande de vorderingen der Bisschoppen en de bestaande kerkelijke geschillen, en wel naar aanleiding van de onderscheiden door de Bisschoppen ingediende memorien en van den bekenden herderlijken brief des Aartsbisschops. Volgens die verordening moet in elke predikatie, »op eene populaire maar bedaarde en volstrekt niet oprnijende wijze," een deel dier vorderingen in verband met den vasten tekst van den dag, uiteengezet en de daartegen ingebragte bedenkingen grondig wedergelegd worden.

Het Regeringsblad van 25 December zegt dienaangaande het volgende:

Nadat door de openbare voorlezing van den herderlijken brief, en door de heimelijke verspreiding van schotschriften, het volk reeds in het onzalige geschil tusschen de wereldlijke en kerkelijke overheid gemengd is op eene wijze, die men van de vertegenwoordigers der Kerk naauwelijks zou verwacht hebben, kan de regering er niets tegen hebben, dat de parochie-geestelijken, gedachtig aan hun dubbelen pligt jegens den Souverein en den Kerkelijken opperherder, de toedragt der zaak naar waarheid uiteenzetten, de punten van geschil onbevooroordeeld toelichten, en hunne leeken onderrigten omtrent de vraag, aan wien de vereffening van het geschil behoort overgelaten te worden en welke de meest geschikte middelen zijn om tot die vereffening te geraken. Hunne voordragten zullen medewerken om de dwaalbegrippen weg te nemen, welke door de hartstogtelijke en partijdige voorstellingen van den herderlijken brief, en door den misdadigen inhoud der bedoelde schotschriften welligt bij vele Katholijken ontstaan zijn. Wordt aan de verordening des Aartsbisschops in dien geest gevolg gegeven, dan kan men alleen betreuren, dat de kansels in de aan God gewijde tempels gebruikt worden tot vertoogen over een geschil tusschen wereldlijk en kerkelijk gezag, en het is dubbel te betreuren, dat dit geschieden moet in eenen tijd, waarop stichtelijke en hartverheffende preken van godsdienstigen inhoud bijzonder te pas zouden komen. — Mogten echter geestelijken, gelijk reeds hier en daar geschied is, de heilige plaats daardoor ontwijden, dat zij de ter godsvereering opgekomene geloovigen, door verdraaijing der waarheid, door verdichtsels en door smaadredenen tegen de bestaande wetten en verordeningen of tegen de staatsoverheid zoeken op te ruijen, dan zal op die misdaad de verdiende straf volgen, ter voldoening van de overgroote meerderheid der Katholijken hier te lande, die aan hunnen souverein even trouw gehecht zijn als aan hunne kerk, die niet eene meerdere verbittering of uitbreiding van het treurige geschil, maar deszelfs spoedige bijlegging wenschen, en die de misdaad verfoeijen, door wien zij ook gepleegd worde. Wat de publieke autoriteiten betreft, zijn wij overtuigd, dat deze zich aangaande de bedoelde predikatien in hare districten de noodige kennis zullen weten te verschaffen, dat zij tegen de overtreders der strafwet onverwijld geregtelijke vervolgingen zullen instellen, en voor de behoorlijke teregtwijzing zullen zorgen van degenen, die op eenen dwaalweg gebragt worden."

— In genoemde stad is met 94 van de 103 stemmen, tot President van het museum-gezelschap, dat de aanzienlijksten der stad onder zijne leden telt, verkozen de Stad-Director Burger, onlangs door den Aartsbisschop van Freiburg in den ban gedaan.

— Te Freiburg is voor den monnik Barthold Schwartz, den uitvinder van het buskruid, een gedenkteeken opgerigt.

BEIJEREN.

MUNCHEN, 26 December.

De 16de verjaardag van Prinses Elizabeth van Beijeren werd den 24sten dezer in den Vorstelijken Familiekring op eene hartelijke wijze gevierd. De Keizer van Oostenrijk, die, gelijk men weet, zich alhier bevindt, reikte, bij die gelegenheid, zijne jeugdige Bruid een prachtigen ruiker van de zeldzaamste bloemen over, welke den vorigen avond, door een keizerlijken hoftuinier, uit den wintertuin te Weenen naar deze stad was overgebragt.

TURKYE.

KONSTANTINOPEL, 20 December.

De Divan heeft in eene op den 18den dezer gehouden zitting, na hevige debatten, besloten een gevolmagtigde op het congres te zenden, zonder eene voorafgaande ontruiming der Vorstendommen als voorwaarde te eischen en zich te vreden te stellen met de guarantie der Mogendheden. Evenwel zou de Porte de opheffing van de oude tractaten en onderhandelingen op nieuwe grondslagen eischen.

DENEMARKEN.

De Stendenvergadering van Holstein heeft met 23 tegen 17 stemmen het van regeringswege ingediende grondwets-ontwerp verworpen, en met 31 tegen 15 stemmen een geamendeerd voorstel aangenomen, houdende, dat indien de vergadering heeft toegestemd het haar aangeboden ontwerp in overweging te nemen, zij dit deed omdat zij niet vrij was anders te handelen, maar dat zij volstrekt niet wil geacht worden daardoor bij te dragen om de scheiding van Sleeswijk en Holstein te bewerkstelligen. Ook heeft de vergadering eene motie aangenomen ter gunste van het herstel van het volstrekt monarchaal stelsel, als voordeeliger voor de gelijkheid van regten tusschen de verschillende natien waaruit de Deensche monarchie bestaat.

St. DOMINGO.

25 September.

Met de aankomst van de Nederlandsche schoener Los Amigos de St. Domingo, op den 19den dezer, van Curaçao, heeft onze Regering eene officiële mededeeling van den Gouverneur van dat eiland, gedagteekend 5 Augustus jl., ontvangen, waarin het kenbaar gegeven wordt, dat hij door zijne Regering met volmagt bekleed is geworden om met de Dominicaansche Republiek een tractaat van vrede, handel en scheepvaart te sluiten. Ten einde aan den geuiten wensch van den Koning der Nederlanden te voldoen, zal onze Regering een of meer personen benoemen, en hen met de noodige magt bekleeden om naar Curaçao te vertrekken om het tractaat met den meest mogelijken spoed te sluiten. Terwijl andere Republieken ouder dan de onze, nog geen enkel tractaat gesloten hebben, telt de Dominicaansche er reeds vier, hetgeen tot een onwedersprekelijk bewijs strekt van het vertrouwen dat het aan het buitenland inboezemt, en van haren vooruitgang en verheffing.

STADS BERIGTEN.

Nationale Militie.

Ligting van het Jaar 1854. — Oproeping tot de Inschrijving.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN, gezien hebbende art. 51, 52, 53, 56, 57, 60 tot 68, en 166 der wet van den 8sten Januarij 1817, alsmede art. 5 der wet, van den 27sten April 1820; —

Brengen bij deze ter kennis van de Ingezetenen dezer Gemeente, alsmede van hen, die vroeger onder de Gemeenten Oegstgeest, Leyderdorp en Soeterwoude woonachtig zijn geweest, doch, volgens de laatstelijk opgenomen grensscheiding, tot het gebied dezer Gemeente zijn overgegaan, dat de inschrijving voor de ligting der Nationale Militie van dit jaar geschieden moet voor hen, die geboren zijn in het jaar 1835.

Dat alle Ingezetenen zonder onderscheid, welke redenen tot vrijstelling van de dienst zij ook zouden mogen hebben, en of zij tegenwoordig of afwezend of al dan niet in *Militaire dienst* zijn, verpligt zijn zich te doen inschrijven; dat Ouders, Voogden of Bloedverwanten, in dezen, voor hunne naastbestaanden of pupillen, mitsgaders Regenten van publieke Gestichten, voor de onder hun beheer staanden, de belangen moeten behartigen, door de bij de wet gevorderde opgave te doen, en daarvoor verantwoordelijk zijn.

Dat onder de Ingezetenen ten deze ook worden gerekend de vreemdelingen, die den zetel van hun vermogen of hun verblijf in het Koningrijk zijn komen vestigen; alzoo zij, even als de Inboorlingen, verpligt zijn mede te werken tot de gemeenschappelijke verdediging van den Staat, welke hun veiligheid en bescherming verleent.

En roepen dien ten gevolge op, alle de in de termen vallende Ingezetenen, om te compareren in een der vertrekken van het Raadhuis:

Op Dingsdag den 10 *Januarij* 1854.

Des voormiddags van 10 tot 3 ure, de bewoners van Wijk 1, 2 en 3.

En die van het buiten-territoir der Gemeente.

Op Woensdag den 11 *Januarij* 1854.

Des voormiddags van 10 tot 3 ure, de bewoners van Wijk 4 en 5.

Op Donderdag den 12 *Januarij* 1854.

Des voormiddags van 10 tot 3 ure, de bewoners van Wijk 6.

Op Vrijdag den 13 *Januarij* 1854.

Des voormiddags van 10 tot 3 ure, de bewoners van Wijk 7 en 8.

Vermanende Burgemeester en Wethouders voornoemd wel uitdrukkelijk de belanghebbenden, zich door getrouwelijk op te komen, vrij te waren tegen de nadeelige gevolgen, welke uit nalatigheid in deze onvermijdelijk zouden voortvloeijen; de boven opgegevene tijdsbepaling in het oog te houden, en bij de inschrijving zich te voorzien van hunne geboorte acte, alsmede schriftelijk op te geven hunne woonplaatsen, en het wijk en nummer hunner huizen; ten einde hierdoor voor te komen de onaangenaamheden, welke voor de ingeschrevenen volgen moet uit eene verkeerde spelling van den naam of een abuis in de opgaven der woonplaatsen, — waardoor dikwijls de ingeschrevenen te vergeefs worden gezocht bij oproepingen, welke voor hen wezenlijk belang gedaan worden. Zullende er, van heden af, ter Secretarie geaccord worden ter afgifte der geboorte-acten voor diegenen, welke binnen deze Gemeente zijn geboren, 's morgens van 10 tot 3 ure.

En zal deze door aanplakking en plaatsing in de Leydsche Courant worden afgekondigd.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,

LEYDEN, 2 Januarij 1854. VAN LIMBURG STIRUM.

De Secretaris v. PUTTKAMMER.

En is hiervan afkondiging geschied waar het behoort den 2 Januarij 1854.

Burgemeester en Wethouders der Gemeente Leyden,

VAN LIMBURG STIRUM.

De Secretaris v. PUTTKAMMER.

KERKNIEUWS.

Z. M. heeft goedgekeurd de door de Kerkeraden der Herv. gemeenten te Zutphen, Waterlandkerkje, Almkerk, Oosterland en der Doopsgezinde gemeente te Hoorn op Texel, uitgebragte beroepen op Ds. T. K. M. von Baumhauer, te Geervliet, en de Candidaten A. W. Begemann, J. B. Knotterus, L. H. F. Creutzberg en D. Lodeesen.

— De Evang. Luthersche Gemeente te Weesp heeft tot Predikant beroepen, Ds. C. H. ter Laag, te Tiel.

Bij de Redactie is ontvangen van H. I. D. voor de Noodlijdenden te *Egmond aan Zee f* 5.—; voor *Schokland f* 5.—, met de aanmerking, waarom de mannelijke bevolking niet als Matrozen op de Koopvaardijschepen goede handgelden gaat verdienen.

Bij Ds. J. TICHLER is ontvangen voor de Noodlijdenden te *Egmond aan Zee*, van N. N. *f* 5.—; van N. N. L. een Coupon à *f* 7.42½.

ADVERTENTIEN.

Bij den Boekhandelaar G. A. VAN HEMERSELL MOUNIER, op den Ouden Singel bij de Beestenmarkt te Leyden, is uitgekomen:

DE ZEVENDE JAARGANG

VAN HET

JAAR- EN ADRESBOEKJE VOOR DE STAD LEYDEN,

OVER HET JAAR 1854,

groot 128 Bladzijden.

☞ De uiterst geringe prijs van **60 Cents**, gevoegd bij de meerdere uitgebreidheid, en het groot gemak van dit Jaarboekje, zal ongetwijfeld ruimschoots ter aanbeveling strekken.

Voorspoedig bevallen van eene **DOCHTER**, E. H. WOLTERS — VAN BEEK.

HENSBROEK, 29 December 1853.

Eenige Kennisgeving.

Heden ontvingen wij de treurige tijding, dat onze geliefde Schoondochter, PAULINA ALETTA VAN HENGEL, geb. VAN DEN ENDE, den 27sten October ll. te *Batavia* overleden is.

W. A. VAN HENGEL,

LEYDEN, 28 December 1853. A. M. VAN HENGEL, geb. HUPÉ.

Algemeene Kennisgeving.

Gevoelig voor de vele bewijzen van belangstelling, mij betoond in de ziekte en na het overlijden van mijne geliefde Echtgenoote, betuig ik namens mijne Kinderen en Behuwd-Kinderen onzen hartelijken dank.

LEYDEN, 31 December 1853. C. VAN BREDERODE.

Degenen welke iets te vorderen hebben van, verschuldigd zijn aan, of in bewaring mogten hebben, behoorende tot de Nalatenschap van Mejuffrouw CATHARINA MARIA JOSEPHA DE RIDDER, in leven *Particulierster*, te *Leyden* en aldaar den derden December achttienhonderd drieenvijftig overleden, worden verzocht daarvan voor den eersten Februarij achttienhonderd vierenvijftig **Opgave, Betaling** of **Kennisgeving** te doen aan de Uitvoerders van haren uitersten wil J. A. ZUUR of G. H. YSSELSTEYN, te *Leyden*.

Bij Acte op den 27sten December 1853, voor den te *Lisse* residerenden Notaris S. M. [illegible], in tegenwoordigheid van Getuigen aldaar verleden, zijnde geregistreerd, is tusschen de Heeren HENDRIK KRUYFF, *Bloemist*, KLAAS KRUYFF, *Bloemist*, JAN KRUYFF en LEENDERT KRUYFF ENGELSZOON, beiden zonder beroep, en allen wonende te *Sassenheym*, aangegaan eene **VENNOOTSCHAP** onder de Firma van E. KRUYFF, welke zal zijn gevestigd te *Sassenheym*, en ten doel heeft de uitoefening van den Binnen- en Buitenlandschen Handel in **Bloembollen** en **Tuinzaden**, en zulks voor eenen onbepaalden tijd, aanvang nemende den 1sten Januarij 1854, zullende ieder der Vennooten de teekening der Firma hebben, terwijl voor het opnemen of ter leen geven van gelden, de onderteekening en toestemming van al de Vennooten wordt vereischt.

Geschiedende hiervan aankondiging ingevolge Art. 28 van het Wetboek van Koophandel.

DIAKENEN DER NEDERDUITSCH-HERVORMDE GEMEENTE alhier hebben ten behoeve hunner Armen ontvangen van het Muziekgezelschap *Sempre Crescendo* ƒ 356.60, van het *Declamatorium* ƒ 300.—, benevens eene aanzienlijke gift in Goud, in de gewone Collecte van Zondag morgen jl. in de Hooglandsche Kerk.

Zij betuigen daarvoor den edelmoedigen gevers, zoomede HH. Bestuurderen van gezegde Gezelschappen hunnen opregten dank. Vooral in dit barre jaargetijde, bij de meer dan gewone behoefte, zijn zulke giften welkom en noodig om het lot van zoo vele Behoeftigen, die anders zouden moeten worden afgewezen, eenigzins te lenigen.

Diakenen geven tevens kennis dat de **Soepkookerij** op de Haarlemmerstraat op Maandag e. k. zal *geopend* worden, en even als vroeger, bij den Binnenvader op het Bestedelingenhuis te bekomen zijn **kaarten voor warme spijs**, gedurende **13** weken van 2 portien 's weeks voor ƒ **1.30**; en kaartjes voor enkele portien op bepaalde dagen à **6** Cents.

Namens Diakenen voornoemd,

P. J. ZUURDEEG, *Praeses*.

H. ZAALBERG, *Scriba*.

NIEUWE VLEESCHHOUDERIJ IN DE LEYDSCHE HAL.

De Ondergeteekende heeft de eer zijne Begunstigers en Stadgenooten te berigten, dat van heden af in de Stads Vleeschhal alhier, bij hem tegen zeer billijke prijzen te verkrijgen is Best **Rund-, Kalfs-** en **Schapenvleesch**, onder verzekering bij eene gedurige Bediening in staat te zijn, het geheele jaar **Lamscoteletten** en **Bouten** te kunnen leveren, alsmede ten zijnen Woonhuize, hoek van de Garenmarkt, **gerookt, Vleesch, Tongen** en **Hoofpens**, alwaar ook buiten de vastgestelde uren in de Stads Vleeschhal, bestellingen worden aangenomen.

Zich vleijende door zijne verkregene kennis, als zijnde van zijne vroegste jeugd bij zijnen Vader in de Slagterij werkzaam geweest, en ieder naar behooren te kunnen bedienen, belooft hij eene prompte en civile bediening.

J. D. BARNSTEYN.

RHEUMATISCHE PIJNEN.

Goldberger's Kettingen nemen in 99 gevallen van de honderd, in zeer korten tijd alle rheumatische pijnen weg en genezen alle rheumatische kwalen. G's. Boekjes worden gratis afgegeven in de onderstaande Dépôts.

Een Goldbergsche Ketting die ik bij den Boekhandelaar ROMEN in *Roermonde* gekocht heb, heeft mijne vrouw van hevige rheumatische pijnen bevrijd, waaraan zij sedert lang leed en waartegen alle geneeskundige middelen niets vermogten.

Putbroek bij *Echt*, Prov. Limburg. JOH. MESTROM.

De Echte Goldbergersche Kettingen zijn in onderstaande Dépôts te verkrijgen voor ƒ 1.80, ƒ 2.70, ƒ 3.60 en ƒ 5.40.

Amsterdam, Verkoophuis.	's Hage, Sack en Co.
Bodegraven, J. B. C. E. Schlatman.	Leyden, A. Dirks.
Delft, J. T. Wagner.	Oudshoorn, G. v. d. Boom.
Dordrecht, J. Veth Jr.	Rotterdam, J. A. Klinger en Co.
Gouda, A. Goedraad.	Schiedam, Mej. A. B. Roepius.

VERKOOPING in *de Stads-Bank van Leening te Leyden*, op Dingsdag den 18den Januarij 1854, des Voormiddags ten 10 ure, van VERSTANE PANDEN, zoo van Juweelen, Goud, Zilver en Horologien, als van Wollen, Linnen en andere, zoo gemaakte als ongemaakte GOEDEREN, beleend in de maand September 1852.

Zijnde daags vóór den Verkoopdag, des Voormiddags van 10 tot des Namiddags ten 2 ure, voor een ieder te zien.

PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG TE LEYDEN.

Zaturdag 31 *December*. Hooiboter van ƒ 42 tot ƒ 46.

GRAANPRIJZEN AAN DE BEURS TE LEYDEN.

Zaturdag 31 *December*.

Tarwe ƒ 16.00 tot ƒ 16.50. Rogge ƒ 11.50 tot ƒ 11.80. Gerst ƒ 7.00 tot ƒ 7.30. Haver ƒ 4.50 tot ƒ 5.00. Paardeboonen ƒ 8.20 tot ƒ 8.50. Duiveboonen ƒ 8.50 tot ƒ 9.00.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

VRIJDAG, 30 December.

		[illegible]	[illegible]	[illegible]
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à 2½ pCt.	62[illegible]	62⅞	62[illegible]
Dito Certificaten	3	75	75⅛	75⅛
Dito dito	4	93⅞	94	94
Amortisatie Syndicaat	3½	93¼	—	—
Handelmaatschappij	4½	—	—	—
O. I. Leening	4	93 15/16	94	—
Dito Holl. Spoorweg	4½	—	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg	4½	100⅛	—	—
Haarlemmermeer	5	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	3	—	—	—
Dito dito	4½	92½	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	5	107	107⅛	107
Dito dito 1828 en 1829	5	105[illegible]	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833	5	97	—	—
Dito 1840	4	90	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co.	4	88[illegible]	89	89
Dito dito Nieuwe	4	—	—	—
Inschrijving in Assign.	6	—	—	—
Certificaten van dito	6	70½	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 300	160	160½	—
Dito Obligatiën	4	82½	—	—
SPANJE, Obligatien	à 1 pCt.	21 7/16	21[illegible]	21 7/16
Dito Obligatiën	3	—	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	3	41[illegible]	41 [illegible]/16	41 [illegible]/16
Bewijzen Coupons		[illegible]	—	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	5	—	—	—
Dito	4	67	—	—
Dito Metall.	5	76½	76¾	—
Dito Nieuwe	5	92⅞	93	92⅞
Dito 1847	2½	39[illegible]	39¾	—
BELGIE, Banc.	2½	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	2½	50[illegible]	51	50[illegible]
BRAZILIE, 1824 100 £	5	96½	96[illegible]	—
PORTUGAL, te Londen	5	37 1/16	37⅞	37[illegible]
Dito dito	4	—	—	—
VENEZUELA	3½	—	—	—
MEXICO	3	22⅛	22⅛	—
AMERIKA, Bankactiën		4⅛	—	—

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.